

عنوان فرآیند :

بهبود کیفیت مشاوره دانشجویان شاهد و ایثارگر

صاحبان فرآیند و همکاران:

نعمت اله شموسی (عضو هیات علمی و استاد مشاور دانشجویان شاهد و ایثارگر)

محسن حیظه (کارشناس پژوهش)

حسن چشمی (دبیر ستاد دانشجویان شاهد و ایثارگر)

محل اجرای فرآیند :

ستاد دانشجویان شاهد و ایثارگر

نام دانشگاه :

دانشگاه علوم پزشکی سبزوار

گروه فرآیندی :

مشاوره

تاریخ اجراء (مدت اجرای فرآیند):

۱۲ ماه

مقدمه (هدف و اهداف اختصاصی):

در راستای تحقق فرمان حضرت امام خمینی (ره) مبنی بر لزوم رسیدگی به امور تحصیلی یادگاران گرانقدر شاهد و با عنایت به تاکیدات مقام معظم رهبری جهت تربیت فرهیختگان مدیر و متخصصانی متقی که ریشه در تبار خونین انقلاب اسلامی دارند، طرح استاد مشاور جهت اجرا در دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی کشور تدوین و ابلاغ گردیده است. هدف از تدوین این طرح، تبیین اهداف، وظایف، تشکیلات و تعیین روابط حاکم بین اجزای سیستمی است که در جهت پیشگیری از بروز افت تحصیلی، ایجاد زمینه های ارتقاء علمی، بهبود وضعیت تحصیلی و نهایتاً حمایت منطقی مبتنی بر خودباوری دانشجویان شاهد، با بهره مندی از اساتید و مدرسین برجسته، دلسوز و متعهد دانشگاهها فعالیت می نماید.

هدف کلی :

بهبود وضعیت آموزشی ، فرهنگی و اجتماعی دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه علوم پزشکی سبزوار

اهداف اختصاصی :

- ۱- برقراری ارتباط مناسب با دانشجویان شاهد و ایثارگر
- ۲- ارتقای اثربخشی مشاوره با دانشجویان شاهد و ایثارگر
- ۳ - شناسایی زمینه های آسیب پذیری دانشجویان شاهد و ایثارگر
- ۴-پیشگیری از بروز مشکلات آموزشی و رفع موانع موجود.
- ۵- حمایت منطقی و مبتنی بر خودباوری دانشجویان شاهد و ایثارگر دارای مشکل آموزشی و غیر آموزشی
- ۶ - شناسایی عوامل غیر آموزشی موثر بر وضعیت آموزشی دانشجویان شاهد و ایثارگر

روش اجراء (حداکثر در ۳ صفحه A4):

بررسی های اولیه و بازخورد های ارائه شده از سوی دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه علوم پزشکی سبزوار نشان می داد که فرآیند مشاوره دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه نیاز به ارتقا و تحول دارد. لذا مطالعه ای با عنوان بررسی وضعیت مشاوره دانشجویان شاهد و ایثارگر در بهمن ماه سال ۸۷ انجام شد که برخی از نتایج طرح مذکور به شرح زیر بود :

- درصد پاسخ دهندگان: دانشجویان مذکر ۴۱٪ - دانشجویان مونث ۵۹٪
- بیشترین پاسخ دهندگان با ۶۴٪ در رشته پرستاری مشغول به تحصیل بودند .
- دانشجویان ترم ۱ و ۶ هریک با ۲۹٪ (جمعاً ۵۸٪)بیشترین درصد پاسخ دهندگان را به خود اختصاص دادند .
- پاسخ دهندگان از نظر سنی ۴۰در محدوده سنی ۱۹ تا ۲۴ سال بودند.
- پاسخ دهندگان ملاک خود را برای مراجعه به صورت زیر اعلام نمودند :

بدون جواب	مخالفم	نظری ندارم	موافقم	ملاک
		٪۱۸	٪۸۲	بروز مشکلات
٪۶		٪۱۲	٪۸۲	امکان دسترسی به استاد مشاور
		٪۶	٪۹۴	مراجعه حضوری
٪۶		٪۱۲	٪۸۲	تماس تلفنی
		٪۱۲	٪۸۸	نوع برخورد استاد مشاور با دانشجو
		٪۱۲	٪۸۸	آگاهی استاد مشاور از مقررات و آئین نامه های آموزشی
		٪۲۴	٪۷۶	میزان صمیمیت وی با دانشجو
	٪۶	٪۵۳	٪۴۱	رشته تحصیلی استاد مشاور
		٪۱۸	٪۸۲	میزان حضور وی در دانشگاه
		٪۱۲	٪۸۸	حضور استاد مشاور در ستاد شاهد
	٪۱۲	٪۵۹	٪۲۹	حضور استاد مشاور در بیمارستان
	٪۶	٪۵۳	٪۴۱	حضور استاد مشاور در سازمان مرکزی دانشگاه

بر اساس جدول فوق، بیشترین ملاک برای مراجعه دانشجویان شاهد و ایثارگر به اساتید مشاور، امکان مراجعه حضوری (٪۹۴)، حضور در ستاد (٪۸۸) و قابلیت دسترسی (٪۸۲) است که مشروط به حضور در محل دانشگاه (ستاد شاهد ٪۸۸، دانشگاه ٪۴۱) می باشد. همچنین ٪۷۱ پاسخ دهندگان مخالف با حضور اساتید مشاور در بیمارستان و محیط کارآموزی بودند. تنها ٪۴۱ از پاسخ دهندگان موافق مراجعه به اساتید مشاور هم رشته خود بودند، هرچند ٪۵۳ نیز در این خصوص نظری نداشتند از طرفی، بیشترین مشکلات عنوان شده دانشجویان شاهد و ایثارگر نیز به شرح زیر بود :

- مشکلات درسی ٪۳۳

- مشکلات خوابگاه ٪۱۳

- مقررات آموزشی مربوط به اشتغال و انتخاب واحد و ٪۱۵

- مشکلات مالی ٪۱۲

- مشکلات خانوادگی ٪۵

- مشکلات اجتماعی (روابط با سایر دانشجویان) ٪۷

- دوری از خانواده ٪۱۳

- ناهماهنگی با محیط دانشگاه ٪۲

به طور کلی، مقایسه درصد ها نشان می دهد که اگر چه بیشترین مشکلات اعلام شده از سوی دانشجویان، مشکلات درسی می باشد، ملاک همخوانی رشته تحصیلی اساتید مشاور با رشته دانشجو کمتر مورد نظر دانشجویان بوده است و دانشجویان به عواملی نظیر حضور مستمر استاد در ستاد شاهد، نوع برخورد، میزان آگاهی استاد مشاور از مقررات و آئین نامه ها و صمیمیت استاد با دانشجو،

بیشتر اهمیت قائل هستند. لذا از ابتدای ترم مهرماه ۱۳۸۸ (نیمسال اول) همزمان با ثبت نام دانشجویان شاهد، اساتیدی که بیشتر تطابق با ملاک فوق داشتند، به دانشجویان معرفی و شرایط انجام مشاوره تسهیل گردید. در پایان نیمسال اول ۸۸-۸۹، مجدداً از دانشجویان شاهد و ایثارگر در این خصوص نظرسنجی شد.

نتایج یا پیامدهای اجرای فرآیند:

بررسی نتایج پس از مداخله و تغییر فرآیند مشاوره، نشان داد که درصد بالایی از پاسخ دهندگان (۹۴٪) استاد مشاور خود را می شناختند که عمدتاً حاصل مداخلات ستادی و رابطین دانشجویی بوده است. همچنین ۵۹٪ از پاسخ دهندگان جهت رفع مشکل به ستاد شاهد دانشگاه مراجعه نموده بودند که از این تعداد ۵۸٪ اعلام نمودند که مشکل شان به صورت کامل حل شده، ۲۸٪ اعلام نمودند که مشکل آنها تا حدودی حل شده است و ۱۴٪ از پاسخ دهندگان در زمان بررسی هنوز مشکل داشتند. میزان رضایت مندی دانشجویان شاهد و ایثارگر از روند فعلی ۹۲٪ است، بدین معنا که تأمیل دانشجویان به سمت استاد مشاور است که در ستاد شاهد حضور داشته باشد، به آیین نامه ها و مقررات دانشگاهی آشنا بوده و با دانشجویان صمیمی باشد. رشته تحصیلی استاد مشاور جناب مدنظر دانشجویان نبوده است.

سطح اثرگذاری (بخش، دانشکده، دانشگاه، کشوری، بین المللی):

کشوری

نتیجه گیری شامل چالش ها و مشکلات اجرایی فرآیند:

به نظر می رسد انتخاب استاد مشاور بر مبنای عواملی نظیر حضور مستمر استاد در ستاد شاهد، نوع برخورد، میزان آگاهی استاد مشاور از مقررات و آئین نامه ها و صمیمیت وی با دانشجو ارجحیت بر تطابق مدرک تحصیلی استاد مشاور با رشته تحصیلی دانشجویان دارد. هرچند ممکن است تغییر اساتید مشاور فعلی با اساتید مشاور جدید واجد شرایط با محدودیت هائی نیز همراه باشد.